

Vergaderjaar 2023–2024

29 521

Nederlandse deelname aan vredesmissies

Nr. 468

**BRIEF VAN DE MINISTERS VAN DEFENSIE EN VAN BUITEN-
LANDSE ZAKEN**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 30 januari 2024

Het bevorderen van maritieme veiligheid en de internationale rechtsorde in de Golfregio en Indo-Pacific is nadrukkelijk in het Nederlands belang, gezien de grote economische belangen in deze regio's. De Indo-Pacific vormt de belangrijkste economische groeiregio in de wereld en in toenemende mate ook een geopolitiek zwaartepunt. Deze belangen leidden in 2021 tot deelname aan de reis van de Britse *Carrier Strike Group* naar deze regio's (Kamerstuk 29 521, nr. 418, d.d. 3 mei 2021).

In de Kamerbrief «Samenhangende Nederlandse inzet in het kader van de collectieve verdediging en in missies en operaties ter bevordering van de internationale rechtsorde 2022–2025» (Kamerstuk 29 521, nr. 446, d.d. 17 juni 2022) sprak het kabinet de ambitie uit om opnieuw een schip te ontplooiën naar de Golfregio en de Indo-Pacific. Inmiddels zijn hier concrete voornemens voor.

Deze brief schetst de planning van Zr.Ms. Tromp op hoofdlijnen. Uw Kamer is eerder geïnformeerd over de zorgwekkende ontwikkelingen in de Rode Zee. Deze ontwikkelingen kunnen mogelijk gevolgen hebben voor de reis van Zr.Ms. Tromp. Zoals aangekondigd in de Kamerbrief «Kennisgeving onderzoek naar bijdrage maritieme veiligheid Golfregio» (Kamerstuk 29 521, nr. 465, d.d. 22 december 2023) onderzoekt het kabinet momenteel de wenselijkheid en mogelijkheid van een verdere bijdrage aan de maritieme veiligheid in de Golfregio. Inzet van Zr.Ms. Tromp via de mogelijke nieuwe EU-missie in de Rode Zee of de door de Verenigde Staten geleide operatie *Prosperity Guardian*, waar Nederland ook met 1 tot 2 stafofficieren aan bijdraagt, behoort tot de mogelijkheden die onderzocht worden. Indien het onderzoek daartoe aanleiding geeft, zal uw Kamer hierover worden geïnformeerd.

De huidige planning is dat het luchtverdedigings- en commandofregat Zr.Ms. Tromp begin maart 2024 vertrekt uit Den Helder en daar halverwege september 2024 weer terugkeert. De reis voert via de

Middellandse Zee naar de Indische Oceaan, de Noordelijke Stille Oceaan en de Noordelijke Atlantische Oceaan. Het fregat opereert, zoals gebruikelijk, conform het internationaal recht, inclusief het Verdrag van de Verenigde Naties inzake het Recht van de Zee (*United Nations Convention on the Law of the Sea*, UNCLOS).

Een belangrijke doelstelling van de reis is het bevorderen van de geoefendheid en het behoud van schaars, hoogwaardig marinepersoneel. Nederland zal daarom onderweg regelmatig met verschillende landen oefenen. Dit gebeurt door deel te nemen aan zogeheten *passing exercises* en door aan te sluiten bij de grote maritieme oefening *Rim of the Pacific Exercise (RIMPAC)*, die iedere twee jaar plaatsvindt in de Indo-Pacific. De mogelijkheid om met partners in deze belangrijke regio's te oefenen, maakt het ook mogelijk om de betrekkingen met deze landen te intensiveren. Op dit moment wordt nog afgestemd met welke landen delen van de reis gezamenlijk kunnen worden afgelegd.

Nederland streeft naar het aanhalen van diplomatieke, veiligheids-, en economische banden met landen in de Indo-Pacific regio. Daarom zal de Zr.Ms. Tromp havenbezoeken brengen aan de regio.

Gedurende de reis wisselt Zr.Ms. Tromp, zoals te doen gebruikelijk, informatie uit met een aantal missies wanneer het door de betreffende operatiegebieden vaart. Het voornemen is om, deze zogeheten *associated support*¹, te leveren aan de EU-antipiraterij-missie EUNAVFOR/Atalanta², de *European-led Maritime Awareness in the Strait of Hormuz* (EMASoH)³, gericht op bevordering van de vrijheid van doorvaart en de-escalatie in de Golfregio, en de *Pacific Security Maritime Exchange/Enforcement Coordination Cell* (PSMX/ECC), een multinationale missie gericht op het monitoren van VN-sancties tegen Noord-Korea.⁴ Daarnaast zal aansluiting worden gezocht bij het framework *EU Coordinated Maritime Presence north west Indian Ocean* (EU CMP/NWIO), een concept gericht op het coördineren van maritieme capaciteiten van EU-lidstaten.

De Minister van Defensie,
K.H. Ollongren

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H.G.J. Bruins Slot

¹ Associated support: schip valt niet onder de bevelsstructuur van de missie, maar kan wel waarnemingen delen met de missie.

² Nederland draagt sinds 2009 bij aan EUNAVFOR/Atalanta; momenteel met 2 stafofficieren en 1 POLAD (politiek adviseur). Het operatiegebied van Atalanta is: Golf van Aden en aangrenzende landen, inclusief de haven en stad Muscat (Oman), langs de Somalische kust, de Rode Zee, Golf van Suez en de Golf van Akaba.

³ Nederland draagt sinds 2020 bij aan EMASoH; momenteel met 7 stafofficieren.

⁴ PSMX is opgericht in 2018. Deelnemende landen zijn Australië, Canada, Duitsland, Frankrijk, Japan, Nieuw-Zeeland, Verenigd Koninkrijk, Verenigde Staten en Zuid-Korea.